

Partisvar om anmälningsplikt för offentliganställda

Saco har gjort en enkät där vi frågat samtliga riksdagspartier om vad de tycker om förslaget om anmälningsplikt i [Tidöavtalet](#) (s.33).

Sverigedemokraterna (SD)

- **Hur ser ert parti på skrivningen om anmälningsplikt för offentliganställda i Tidöavtalet?**

Det finns redan sedan tidigare olika former av anmälningsplikt i svensk rätt, och har alltid funnits. Det gäller många olika brott eller oro om missförhållanden. Det är naturligt att detta också kan gälla olika brott mot utlänningslagen. Idag har staten ingen viktigare uppgift än att bryta skuggsamhället, anmälningsplikten är helt nödvändig för detta.

- **Varför tycker ni att det är ett bra eller dåligt förslag?**

Svar: Se ovan

- **I Tidöavtalet står det att det kan finnas situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden, exempelvis i sjukvården, och att ett sådant undantag ska utredas närmre. Förutsatt att ni vill att frågan ska utredas, vilka undantag vill ni se och varför?**

Vi arbetar just nu med frågan och har inte landat i hur detaljerna ska se ut.

- **Om lagen blir verklighet, vad tycker ni att straffvärdet ska bli (förutsatt att ert parti vill att förslaget ska utredas)? Avskedan, böter, fängelsestraff, förlorad legitimation eller licens etc?**

Vi arbetar just nu med frågan och har inte landat i hur detaljerna ska se ut.

Kristdemokraterna (KD)

- **Hur ser ert parti på skrivningen om anmälningsplikt för offentliganställda i Tidöavtalet?**

Utifrån de överenskommelser som utgör grunden för regeringsbildningen är vi beredda att utreda frågan om anmälningsplikt.

- **Varför tycker ni att det är ett bra eller dåligt förslag?**

För att vi ska kunna bevara asylrätten krävs ordning och reda i migrationspolitiken. Ett ja ska vara ett ja och ett nej ska verkställas. Finns inte den kopplingen riskerar asylrätten att förlora sin folkliga förankring. Målsättningen med en anmälningsplikt är att bekämpa skuggsamhället och att få kontroll över vilka som befinner sig i Sverige.

- **I Tidöavtalet står det att det kan finnas situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden, exempelvis i sjukvården, och att ett sådant undantag ska utredas närmre. Förutsatt att ni vill att frågan ska utredas, vilka undantag vill ni se och varför?**

Det behöver utredas vidare om det finns situationer där anmälningsplikten är oförenlig med yrkesetiken eller skulle strida mot ömmande värden. Sjukvården skulle kunna vara ett sådant exempel. Men det är frågor som utredningen ska titta på.

- **Om lagen blir verklighet, vad tycker ni att straffvärdet ska bli (förutsatt att ert parti vill att förslaget ska utredas)? Avskedan, böter, fängelsestraff, förlorad legitimation eller licens etc?**

Vi har inga förutfattade meningar i frågan utan behöver titta närmare på det. Vi kommer att följa utredningen och analysera de förslag på genomförande som den presenterar.

Moderaterna (M)

- **Hur ser ert parti på skrivningen om anmälningsplikt för offentliganställda i Tidöavtalet?**

Vi ser positivt på ett förslag om anmälningsplikt för offentliganställda. Det är en viktig del för att komma till bukt med skuggsamhället, där myndigheter samverkar för att hitta personer som befinner sig illegalt i landet, istället för att motarbeta varandra.

- **Varför tycker ni att det är ett bra eller dåligt förslag?**

I Sverige ska ett ja vara ett ja och ett nej ett nej. Har man fått ett ja på sin asylansökan ska man så snabbt som möjligt komma in i samhället. Om man har fått nej ska man lämna landet. Tyvärr går tusentals människor under jorden varje år, och blir en del av ett växande skuggsamhälle där människor utnyttjas och inte minst barn far illa. Det måste vi bekämpa med full kraft, och förslaget är en del i det arbetet. Med det sagt, så ska utredningen också överväga vilka undantag som bör göras.

- **I Tidöavtalet står det att det kan finnas situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden, exempelvis i sjukvården, och att ett sådant undantag ska utredas närmre. Förutsatt att ni vill att frågan ska utredas, vilka undantag vill ni se och varför?**

Det kommer utredningen att se över, jag varken kan eller vill föregripa den.

- **Om lagen blir verklighet, vad tycker ni att straffvärdet ska bli (förutsatt att ert parti vill att förslaget ska utredas)? Avskedan, böter, fängelsestraff, förlorad legitimation eller licens etc?**

Det kommer utredningen att se över, jag varken kan eller vill föregripa den.

Svar från Migrationsminister Maria Malmer Stenergard.

Liberalerna (L)

Under många år har ett skuggsamhälle vuxit fram, där människor lever utanför svensk lagstiftning och utan rätt att befinna sig i landet. Tusentals människor lever under jord, är i beroendeställning av andra och lever i vissa fall praktiskt taget som slavar. Människor utnyttjas i ett system där de inte har rätt att vara, och de som drabbas värst är ofta barnen.

Så ska vi inte ha det, och det har vi ett ansvar för att förändra. Skrivningen om informationsutbyte för offentliganställda handlar om att vi ska bekämpa detta skuggsamhälle, eftersom det är ett hot mot enskilda individer i Sverige.

Det förslag som regeringen så småningom kommer att presentera kommer givetvis att vara i enlighet med såväl svensk lagstiftning som med de bindande internationella regler som Sverige har åtagit sig att följa, däribland barnkonventionen som har antagits som svensk lag. Papperslösa barn har rätt till utbildning enligt nationell lagstiftning. Den som behöver vård som inte kan vänta har också rätt att få det. Professionerna som upprätthåller rättigheterna ska sätta detta främst, och bör inte ingå i informationsutbytet. Liberalerna anser att anställda inom skola, vård och socialtjänst ska undantas från plikten att anmäla personer som befinner sig i Sverige utan tillstånd.

Centerpartiet (C)

Centerpartiet har sedan tidigare ställt sig bakom att utreda möjligheten att införa anmälningsplikt för offentliganställd personal. Vi anser att det i högre utsträckning än idag bör vara möjligt för myndigheter att dela information mellan varandra. Det är exempelvis inte rimligt att polisen driver ett aktivt arbete att lokalisera personer med utvisningsbeslut samtidigt som Skatteverket har information som de inte delar med sig av som skulle vara till hjälp för polisen i verkställighetsärendet. Det är viktigt att myndigheter, i den utsträckning det är möjligt, samverkar för att effektivisera arbetet. Däremot anser vi att vissa sektorer ska vara undantagna anmälningsplikt så som sjukvård och skola. Vi är också mycket tveksamma till huruvida anmälningsplikten ska kombineras med ett straffvärde.

Miljöpartiet (MP)

- **Hur ser ert parti på skrivningen om anmälningsplikt för offentliganställda i Tidöavtalet?**

Miljöpartiet är helt emot förslaget, det styr mot ett samhälle vi absolut inte vill se. Det är oerhört viktigt att t ex inte lärare, socialsekreterare eller personal inom sjukvården ska tvingas agera informanter. Det är grundlagsstadgat att den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet, detta förslag strider mot det. Vi ser förslaget som en samhällsdestabiliserande politik som även kommer leda till ökad rasism.

- **Varför tycker ni att det är ett bra eller dåligt förslag?**

Förslaget strider mot såväl lagar, konventioner och - vilket ni också lyfter - etiska principer för en rad yrken. Det vore extremt allvarligt att bygga in en misstänksamhet mellan varje utövare i välfärdssystemet och den enskilde. Risken är t ex stor att föräldrar inte låter barnen gå i skolan eller att barnen är för rädda för att kunna ta till

sig undervisningen och samma problematik på andra områden. Personal blir hårt pressad mellan yrkens etiska principer och påbud om angiveri - vad gör det med människor?

- **I Tidöavtalet står det att det kan finnas situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden, exempelvis i sjukvården, och att ett sådant undantag ska utredas närmre. Förutsatt att ni vill att frågan ska utredas, vilka undantag vill ni se och varför?**

Varför utreda det vi redan vet? Världen är full av totalitära regimer, vi vet hur stegen dit ser ut och vad det leder till. Förslaget är ett obehagligt steg mot ett mer auktoritärt samhälle. Den senaste demokratimätningen från Göteborgs universitet är t ex minst sagt oroande, antalet länder som just nu upplever demokratiska bakslag, så kallad autokrativering har stigit kraftigt. Vi vill inte lagstifta bort vår medmännisklighet.

- **Om lagen blir verklighet, vad tycker ni att straffvärdet ska bli (förutsatt att ert parti vill att förslaget ska utredas)? Avskedande, böter, fängelsestraff, förlorad legitimation eller licens etc?**

Vi anser att regeringen ska dra tillbaka förslaget. Att utöva sitt yrke utifrån den etik som ligger i yrkesrollen ska inte kunna bli straffbart. Det skulle pressa personalen, sprida rädsla och stark etisk stress och även påverka människors vilja att söka sig till yrken inom välfärden och andra offentliga yrken. Förslaget om anmälningsplikt skulle även djupt skada tilliten till samhället och vår kollektiva humanism.

Socialdemokraterna (S)

- **Hur ser ert parti på skrivningen om anmälningsplikt för offentliganställda i Tidöavtalet?**

Vi tycker att det är en dålig idé att anställda inom skolan och i sjukvården ska vara tvingade att anmäla att en person som de kommer i kontakt med i sitt arbete, saknar nödvändiga tillstånd för att vistas i Sverige.

- **Varför tycker ni att det är ett bra eller dåligt förslag?**

Vi tycker att det är ett dåligt förslag därför att det leder till ett angiverisamhälle – sådana samhällen brukar förknippas med auktoritära stater. Inom EU saknar en majoritet av länderna en sådan lagstiftning.

- **I Tidöavtalet står det att det kan finnas situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden, exempelvis i sjukvården, och att ett sådant undantag ska utredas närmre. Förutsatt att ni vill att frågan ska utredas, vilka undantag vill ni se och varför?**

Eftersom vi är emot införande av anmälningsplikt så behöver inte något sådant övervägande göras.

- **Om lagen blir verklighet, vad tycker ni att straffvärdet ska bli (förutsatt att ert parti vill att förslaget ska utredas)? Avskedande, böter, fängelsestraff, förlorad legitimation eller licens etc?**

Vi har ingen uppfattning om straffvärdet eftersom vi inte tycker att anmälningsplikt ska införas.

Vänsterpartiet (V)

- **Hur ser ert parti på skrivningen om anmälningsplikt för offentliganställda i Tidöavtalet?**

Vänsterpartiet är emot förslaget och vi har sagt nej till liknande förslag tidigare. Om det genomförs tar vi steg mot ett angiverisamhälle och ett mer otryggt Sverige, vilket påverkar hela samhället. Förslaget skulle öka utsattheten inom den redan utsatta gruppen papperslösa och fördjupa det så kallade skuggsamhället. Det skulle inte heller leda till att fler återvänder. Det som behövs är istället en mer rättssäker asylpolitik och en starkare rätt att få stanna för den som inte kan utvisas.

- **Varför tycker ni att det är ett bra eller dåligt förslag?**

Förslaget är dåligt av flera skäl, utöver de som nämns ovan. Att kräva att offentliganställda ska anmäla papperslösa skulle bryta mot etiska koder för flera berörda professioner, kränka papperslösas rättigheter och bryta mot flera gällande lagar. Det skulle dessutom utsätta de anställda som skulle beläggas med denna plikt för en stor etisk stress och försvåra deras arbete, som i många fall bygger på en tillit och en ömsesidig respekt som skulle omöjliggöras med detta förslag.

- **I Tidöavtalet står det att det kan finnas situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden, exempelvis i sjukvården, och att ett sådant undantag ska utredas närmre. Förutsatt att ni vill att frågan ska utredas, vilka undantag vill ni se och varför?**

-

- **Om lagen blir verklighet, vad tycker ni att straffvärdet ska bli (förutsatt att ert parti vill att förslaget ska utredas)? Avskedan, böter, fängelsestraff, förlorad legitimation eller licens etc?**

-